

Τα Νέα της Καρδιανής

ΠΛΗΡΗΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Γραφής
ΑΘΗΝΑΣ 14
Αριθμός Άδειας
224

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΚΩΔΙΚΟΣ 2133

Τρίμηνη περιοδική έκδοση της Αδελφότητας Τηνίων Καρδιανιωτών «Η Αγία Τριάς»

Έτος 15°, Αρ. Φύλλου 59 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2013 • Ασ. Φωτήλα 40 & Αλεξάνδρας, 114 73, Αθήνα

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Μνήμες Καρδιανής

Τη Δευτέρα 12 Αυγούστου 2013 η Αδελφότητα Τηνίων Καρδιανιωτών «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ» υπό την αιγίδα του Πνευματικού Κέντρου Πανόρμου «ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ», πραγματοποίησε την εκδήλωση «Μνήμες Καρδιανής: Διαδρομές στο χώρο και το χρόνο», μια αναδρομή στο μοναδικό καρδιανιώτικο τοπίο και στις μνήμες του χτες που σημαδεύουν το σήμερα και προδιαγράφουν το αύριο του τόπου μας.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αυλή του Πολυδύναμου Πολιτιστικού Κέντρου Καρδιανής και μίλησαν οι: Ούρσουλα Φωσκόλου με τη λογοτεχνική της παρουσίαση για το χωριό με τίτλο «Το τοπίο της Καρδιανής», Ευαγγελία Πανωρίου, που μίλησε για τις μνήμες από το παρελθόν του χωριού («Η Καρδιανή που έφυγε»), και τέλος ο Κώστας Δανούσης με την ιστορική και λαογραφική προσέγγισή του με τίτλο «Η ύπερθεν της «Καρδιανής» Καρδιανή». Κείμενα διάβασαν η Σμαράγδα Οριάνου και η Ματίνα Καραϊσκού. Η εκδήλωση έκλεισε με τους ήχους του βιολιού του Γιώργου Γαϊτή και του λαούτου του Γιάννη Πανώριου. Μετά την εκδήλωση ακολούθησε κέρασμα προσφορά των Εμπορικών Επιχειρήσεων Παλαμάρη, που πάντα στηρίζουν τις εκδηλώσεις του συλλόγου μας και των γυναικών του χωριού.

Στην εκδήλωση παρεβρέθησαν ο Δήμαρχος Τήνου Παναγιώτης Κροντηράς, ο Δημοτικός Σύμβουλος ο Παντελής Αρμάος, μέλη του Δ.Σ. των συλλόγων Μαυρά-Μαμάδου, Βεναρδάδου, του αδελφού σωματείου της Αδελφότητας Τηνίων Καρδιανιωτών, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Τηνίων εν Αθήναις κος Παπαδημητρίου, η Αντιπρόεδρος κα Κελαδίτου, ο Γραμματέας κος Χατζής, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Καρνάς κος Ποτήρης, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Τηνιακών Μελετών κος Γκερέκος και ο εκδότης του περιοδικού «ΔΕΚΑΤΑ» κος Ντίνος Σιώτης. Επίσης την εκδήλωσή μας τίμησαν με την παρουσία τους οι εφημέριοι Καρδιανής π. Κωνσταντίνος Δελατόλας και ο π.Αντώνιος Φόνσος.

Κοινωνικά

Πανηγύρια

- Του Αγ. Νικοδήμου, στις 13/7 Εσπερινός και 14/7 Θεία Λειτουργία, γιόρτασε το εκκλησάκι του Αγίου στο πάνω χωριό.
- Στις 17 Ιουλίου, της Αγίας Μαρίας, λειτούργησε η οικογένεια του Νίκου Κ. Πανώριου το εκκλησάκι της Αγ. Φωτεινής.
- Στις 26 και 27 Αυγούστου έγινε εσπερινός και Θεία Λειτουργία αντίστοιχα, στο εκκλησάκι του παπα-Στάθη Σαντοριναίου, στο πέρα χωριό.
- Στις 30 Αυγούστου, του Αγ. Αλεξάνδρου, λειτούργησε το εκκλησάκι του Αγ. Δημητρίου στον όρμο Πιαννάκη, η Μαρίκα Αλεξ. Δελατόλα.
- Στις 8 Σεπτέμβρη γιόρτασε η άλλη μεγάλη προστάτιδα του χωριού μας, η Παναγία η Κιουρά. Μετά την λειτουργία ακολούθησε κέρασμα και πλούσια τραπέζια με εδέσματα στρώθηκαν στα σπίτια του χωριού.
- Στις 26 Σεπτέμβρη γιόρτασε το εκκλησάκι του Αγ. Ιωάννη στην κάτω Καρδιανή, της οικογένειας Μαρίας Γ. Δελατόλα. Φέτος έκανε τη λειτουργία η οικογένεια του Αλέκου και της Μαρριέτας Μέγκουλα.
- Μετά από κάθε λειτουργία, όπως πάντα βέβαια, προσφέρθηκαν πλούσια κέρασματα.

Επιτυχίες

- Η Κωνσταντίνα Δημητρακοπούλου του Παναγιώτη και της Σοφίας πέρασε στο ΤΕΙ Αθήνας τμήμα Γραφιστικής.
- Ο Κωνσταντίνος Βαμβακάρης του Αντώνη και της Αθηνάς πέρασε στο ΤΕΙ Αθήνας τμήμα Πληροφορικής.
- Η Κωνσταντίνα Λούβαρη του Νίκου και της Αλεξάνδρας Βαμβακάρη πέρασε στην Νομική Κομοτηνής.

Τα Νέα της Καρδιανής

Τρίμηνη περιοδική έκδοση
Ιδιοκτήτης: Αδελφότης Καρδιανιωτών
«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Εκδότης: Κων/νος Καραϊσκος, Τεχνικός
Σύμβουλος: Αντ. Β. Βαμβακάρης

Συντακτική ομάδα: Μ. Τσουμπός, Δ. Καραϊσκος, Β. Τυροβολά, Μ. Καραϊσκου, Μ. Καλούμενου, Αν. Τσιχλιάς, Συνεργάτες: Κ. Δανούσης, Αλ. Φλωράκης, Φωτογραφίες: Κ. Δανούσης, Κ. Καραϊσκος, Σελιδοποίηση: Γ. Μαρκάκης
Διεύθυνση: Ασ. Φωτήλα 40, 114 73, Αθήνα.

Τηλ.: 210 6911 235-210 6397009

Email: taneatiskardianis@gmail.com

www.kardiani.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

TINOS JAZZ FESTIVAL 2013

JAZZ Universal Language

30, 31 Αυγούστου & 1 Σεπτεμβρίου 2013

Το 5ο Tinos Jazz Festival ολοκληρώθηκε τις πρώτες πρωινές ώρες της Δευτέρας 2 Σεπτεμβρίου με το τζαμάρισμα μουσικών του τριμήνου στη σκηνή του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού, υπό τη διεύθυνση του καλλιτεχνικού διευθυντή του φεστιβάλ πιανίστα Γιώργου Κοντραφούρη. Ξεκίνησε το βράδυ της Παρασκευής 30 Αυγούστου, στο γεμάτο κόσμο μέγαρο του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού με το χαιρετισμό του Βαγγέλη Γκίζη, Αντιπροέδρου του Ιδρύματος, που οργανώνει και επιχορηγεί το Φεστιβάλ από το 2009. Ο Αντιπρόεδρος καλωσόρισε μουσικούς και κοινό, αναφέρθηκε στους σκοπούς και τις προοπτικές του Φεστιβάλ, υποσχόμενος να παρουσιάζεται αρτιότερο κάθε χρόνο, και ευχαρίστησε τους χορηγούς και υποστηρικτές του Φεστιβάλ που κάθε χρόνο το ενισχύουν οικονομικά ή με την παροχή δωρεάν υπηρεσιών, καθώς και τους δημοσιογράφους που καλύπτουν το τριήμερο. Ιδιαίτερη δε αναφορά έκανε στον καλλιτεχνικό διευθυντή και τη συνεργατίδα του που ακούραστα ένα ολόκληρο χρόνο το προετοιμάζουν. Και το 5ο Φεστιβάλ άρχισε...

Το τραπέζακι με το μικρόφωνο στην άκρη, κάτω από τη σκηνή, ήταν το ραδιοφωνικό σκηνικό μέσα από το οποίο ο Ιλάν Σολομών παρουσίαζε τα γκρουπ, με τις λεπτομέρειες που αρκούν για την κατανόηση της Τζαζ και των δημιουργών της. Και έτσι περάσαμε από την εκτέλεση έργων του «πνευματώδους, εκλεπτυσμένου, χειμαρρώδους και παθιασμένου» αμερικανού συνθέτη Cole Porter μέσα από το δημιουργικό άγγιγμα του τρομπιτίστα και συνθέτη Μάνου Θεοδοσάκη και του Σεξέτου του, συνοδεία της «φλογερής βραζιλιάνας φωνής» της Μιράντας Βερούλη, στο μίγμα ελληνικής μουσικής παράδοσης και τζαζ με τους ήχους του κουιντέτου του ουτίστα και συνθέτη Αλέκου Βρέτου, εκεί που το κανονάκι της Ελένης Βασιλειάδου μπορούσε να σταθεί πλάι στο διακριτικά σπιρτόζο παίξιμο του πιανίστα Δημήτρη Σεβδαλή.

Το Σαββατόβραδο ξεκίνησε με το ιδιαίτερο

παίξιμο δυο σπουδαίων μουσικών: του Γάλλου πιανίστα Jean Michel Pilc και του Έλληνα κοντραμπασίστα Πέτρου Κλαμπάνη, που ενθουσίασαν και με την ευρηματικότητα του παιξίματός τους: το γνωστό σε όλους «Θαλασσάκι», θα θυμίζει πλέον στους θεατές την μεσσύρισμα μουσική εκτέλεσή του από τον Pilc. Το ίδιο βράδυ το φλάουτο του Λεωνίδα Σαραντόπουλου συνδυάστηκε με τον ηλεκτρονικό ήχο των πλκτρων του Κωστή Χριστοδούλου, τα ντραμς του Βασίλη Ποδαρά και την κιθάρα του Θο-

δωρή Κότσιφα.

Την Κυριακή 1η Σεπτεμβρίου, το εννεαμελές Swinging Jazz του Ωδείου Athenaeum παρουσίασε κλασικά τζαζ κομμάτια και ενθουσίασε τους θεατές. Η πρώτη όμως νύκτα του φθινοπώρου έφερε στην Τήνο μια μεγάλη μορφή της Ευρωπαϊκής free Jazz σκηνής. Έναν από τους ιδρυτές της: το Γερμανό τρομπιτίστα, κορνιτίστα και φλογελοχρονίστα Manfred Schoof. Το όνομά του και μόνο ήταν αρκετό για να φέρει στο Ι.Τ.Η.Π. τους λάτρεις του είδους, που μαζί με τη γερμανόφωνη κοινότητα του νησιού δεν σταμάτησαν να ενθαρρύνουν τον 77χρονο μουσικό και τους νεαρούς έλληνες του κουαρτέτου του, που εκτέλεσαν με άψογο τρόπο έργα του ίδιου και άλλων ευρωπαϊών δημιουργών. Οι Γιάννης Παπαδόπουλος (στο πιάνο), Ντίνος Μάνος (στο κοντραμπάσο) και Βασίλης Ποδαράς (στα τύμπανα), άδραξαν την ευκαιρία με τον καλύτερο τρόπο για να δείξουν την υψηλή ποιότητα των Ελλήνων μουσικών που μπορούν να συνοδέψουν επάξια θρύλους της Τζαζ.

Ίσως άλλωστε σε αυτήν τη λεπτομέρεια να βρίσκεται η αξία και το νόημα του ανοικτού αυτού Φεστιβάλ, τα στοιχεία που του δίνουν ζωή και το διατηρούν αλώβητο στις δυσκολίες της εποχής: η Τήνος και το Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού μετατρέπονται σε σημείο συνάντησης μουσικών διαφόρων γενεών, σε χώρο δημιουργικής ανταλλαγής απόψεων, εμπειριών και μουσικών θεμάτων. Και το μικρό σε μέγεθος και αριθμό κατοίκων νησί έχει να παινεύεται για τους νέους φίλους που κάθε χρόνο αποκτά...

Οι Έλληνες της Νάπολης και της Νοτίου Ιταλίας από τον 15ο έως τον 20ο αιώνα

Ο Δήμος Τήνου παρουσίασε το βιβλίο: *I Greci di Napoli e del Meridione d'Italia dal XV al XX secolo* (AM&D Edizioni)

(Οι Έλληνες της Νάπολης και της Νοτίου Ιταλίας από τον 15ο έως τον 20ο αιώνα) του Τηνιακού πανεπιστημιακού Γιάννη Κορίνθιου στο Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού την Τετάρτη 11 Σεπτεμβρίου 2013 και ώρα 20:30

ασπορά των Ελλήνων είναι ένα κλειδί για να κατανοήσουμε όχι μόνο την ιστορία του νεότερου Ελληνισμού στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο αλλά και την ίδια την ιστορία της Ευρώπης, δεδομένου ότι οι διάφορες ιστορικές κοινότητες της διασποράς όχι μόνο δέδωσαν την ελληνική παιδεία στην Ευρώπη, αλλά και ευνόησαν παράλληλα τις πολιτιστι-

κές και οικονομικές ανταλλαγές ανάμεσα στην Ευρώπη και την ανατολική Μεσόγειο και τις καθόλου ζυμώσεις και εξελίξεις που συνέβαλαν στην παλιγγενεσία της Ελλάδος.

Η ίδια η ιστορία των πόλεων και χωρών υποδοχής δεν μπορεί να γίνει κατανοητή αν κανείς δεν λάβει υπόψη του την παρουσία, τη δυναμικότητα και την καθόλου συμβολή του ομογενειακού στοιχείου στην ανάπτυξη και εξέλιξή τους.

Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα:

- της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού του Υπουργείου Εξωτερικών,
- της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Ρώμη,
- της Εστίας Ιταλίας του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού &
- της Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων και Αδελφοτήτων Ιταλίας

Με την ευγενική υποστήριξη του Ίδρυματος Τηνιακού Πολιτισμού.

“7ο Διεθνές Συνέδριο στην Τήνο”

Την Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου 2013 στις 19:00 στο Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου “Παννούλης Χαλεπάς” διεξείχθει το “7ο Διεθνές Συνέδριο στην Τήνο” με θέμα “Η τέχνη στη Μεσόγειο” που διοργανώνεται από το Τμήμα Φωτογραφίας της Σχολής Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας, την Ακαδημία Καλών Τεχνών της Φλωρεντίας και το Δήμο Τήνου.

Παρουσιάστηκαν οι εισηγήσεις των:

Edouardo Malagigi, Alessandra Porfidi, Anna Lurpi, π. Μάρκου Φώσκολου, Πάγκου Χαλαζωνίτη, Βασίλη Κολλάρου, Αλέκου Φλωράκη, Κώστα Δανούση, Μάνου Στεφανίδη, Αριστείδη Κοντογεώργη, Ανδρέα Λαπούρτα, Μαργαρίτας Καγιώργη, Ιωάννη Μανιατάκου, Γρηγόρη Βλάσση, Αικατερίνης Κορωναίου, Αικατερίνης Λαμπράκη.

Με τη στήριξη των:

Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου “Παννούλης Χαλεπάς”, Μουσείο Μαρμαροτεχνίας Πύργου Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, Αδελφότητα Τηνίων Καρδιανιωτών “Αγία Τριάς”.

Χορηγοί:

Τουριστικό Συγκρότημα “Γλαύκη” των Κωνσταντίνου και Οδυσσέα Εισαγγελέα, Osteria Pranzo.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Δήμος Τήνου εκφράζει τα πιο θερμά του συλλυπητήρια, στους οικείους του **Γιώργου Βαρλάμου**, χαρακτήρα και ζωγράφου από τους πιο σημαντικούς του τόπου μας. Ο Γιώργος Βαρλάμος, Τήνιος (Εξω Μεριά) εκ μητρός, γεννήθηκε το 1922 στην Πάρο και σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, με δάσκαλους τους Ο. Αργυρό και Κ. Παρθένη και χαρακτηριστική με δάσκαλο τον Ι. Κεφαλληνό. Συνέχισε τις σπουδές του με υποτροφία στην Ecole des Beaux-Arts του Παρισιού.

Αφήνει πίσω του ένα σημαντικό καλλιτεχνικό έργο μισού αιώνα, ένα έργο δυνατό σε αισθήματα και με μόνιμο κέντρο του τον άνθρωπο και τη φύση. Ένα έργο που τον κατέστησε γνωστό σε όλο τον κόσμο και που συνδέθηκε με τις δοκιμασίες

του ανθρώπου μέσα από τους πολέμους και τον αγώνα για δημοκρατία.

Το έργο του Γιώργου Βαρλάμου έχει κριθεί και καταξιωθεί και θα μείνει πάντα ζωντανή απόδειξη της έντονης καλλιτεχνικής παρουσίας του, με πολιτική θέση και άποψη. Εμάς τους Τηνιακούς, εκτός των άλλων, μας συνοδεύει δεκαετίες τώρα και θα μας συνοδεύει πάντα, το γνωστό έργο του για τα 40 χρόνια από το θάνατο του Παννούλη Χαλεπά (1938-1978). Την αφίσα του έργου αυτού, προμηθεύει χρόνια τώρα το Εκπολιτιστικό Κέντρο Πανόρμου Τήνου, ήδη «ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ». Το τελευταίο λοιπόν, σε συνεργασία με το Δήμο, θα βρει και τον τρόπο απόδοσης της επιβεβλημένης τιμής στον εκλιπόντα καλλιτέχνη, με σεμνό και μεστό τρόπο, στα πλαίσια της επόμενης περιόδου (θέρος 2014).

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΑΜΕΡΑΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ

Με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη γέννησή του και 50 χρόνων από τα αποκαλυπτήρια του μνημειακών διαστάσεων έργου του «Μνημείο των Μπιζανομάχων», το περιοδικό «Τηνιακά Σύμμεικτα» με τη συνεργασία της Τοπικής Κοινότητας διοργάνωσε επιστημονική Ημερίδα στα Υστέρνια, στο χωριό καταγωγής του επιφανούς νεοέλληνα γλύπτη Λάζαρου Λαμέρα (+ 1998), στις 9 Αυγούστου 2013. Για το Λαμέρα και το έργο του μίλησαν οι κ.κ. Βένια Παστάκα, ιστορικός τέχνης, «Ο γλύπτης Λάζαρος Λαμέρας και το έργο του», Φίλιππος Φόρτωμας, ιστορικός, «Ο Λάζαρος Λαμέρας και τα μνημειακών διαστάσεων έργα του», και ο ερευνητής της ιστορίας της νεότερης Τήνου Κώστας Δανούσης, «Ο Λάζαρος Λαμέρας και η Τήνος». Κυρίως ο κ. Δανούσης μίλησε για τις σχέσεις του καλλιτέχνη με την Τήνο, όπως αυτές προβάλλουν μέσα από το Αρχείο της Αδελφότητας των Τηνίων εν Αθήναις.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΧΑΛΚΟΧΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ/Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΤΗΝΙΑΚΩΝ

Μια παραμελημένη από τη βιβλιογραφία πτυχή της δράσης των συμπατριωτών μας ήρθε να αναδείξει ο Προοδευτικός Σύλλογος Μαρλά - Μαμάδου: τη συμβολή των Τηνιακών στη σύγχρονη καλλιτεχνική χαλκοχυτική. Είναι γνωστή και απόλυτα τεκμηριωμένη η συμβολή των Τηνιακών στην εξέλιξη της μαρμαρογλυπτικής και της γλυπτικής στη χώρα μας. Δεν ήταν όμως γνωστή, τουλάχιστον στο ευρύ κοινό, η αποφασιστική συμβολή τους στη χύτευση έργων τέχνης στο μέταλλο (χαλκό, κά.).

Στην πρωτοπόρο καλλιτεχνική αυτή δραστηριότητα των συντοπιτών μας ήταν αφιερωμένη σχετική επιστημονική Ημερίδα, η οποία παρουσιάστηκε στην πλατεία του Μαμάδου στις 11.8. 2013.

Προηγήθηκε η προβολή σχετικού ντοκιμαντέρ του κ. Γιώργου Αλεξόπουλου και στη συνέχεια μίλησαν οι κ.κ. Βένια Παστάκα, ιστορικός τέχνης, για την εξέλιξη της καλλιτεχνι-

κής χαλκοχυτικής από την αρχαιότητα έως τις αρχές του 20ού αιώνα, Ανδρέας Πασχάλης, νομικός, για τον πρωτοπόρο χαλκοχύτε Νίκο Κερλή, και ο Κώστας Δανούσης για τη συμβολή γενικά των Τηνιακών στη διαμόρφωση του τοπίου της σύγχρονης καλλιτεχνικής χαλκοχυτικής στη χώρα μας. Την εμπειρία από την καλλιτεχνική χύτευση εξέθεσε ο γλύπτης Γιάννης Μανιατάκος, μαθητής του Κερλή και επί δεκαετίες Διευθυντής του Π.Σ.Κ.Τ. Πανόρμου. Στην εκδήλωση παρενέβησαν και οι συμπατριώτες μας επιχειρηματίες χαλκοχυτικής κ. Μαργαρίτα Σπαρβέρη - Γαβαλά και ο κ. Νίκος Σπούρδος.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι για τη δραστηριότητα αυτή των συμπατριωτών μας, ο Προοδευτικός Σύλλογος Μαρλά - Μαμάδου κυκλοφόρησε και διένειμε έντυπο με την εργασία του κ. Κώστα Δανούση με τίτλο «Η συμβολή των Τηνιακών στη σύγχρονη καλλιτεχνική χαλκοχυτική».

ΤΙΜΗ ΣΤΟ ΜΙΧΑΛΗ ΛΙΑΡΟΥΤΣΟ

Σε εκδήλωση τιμής για το σεβαστό συμπατριώτη μας, Σαγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης Μιχάλη Λιαρούτσο, εξελίχτηκε η παρουσίαση του τελευταίου βιβλίου του «Τήνος, καρδιά μου», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Εντός».

Την εκδήλωση διοργάνωσε η η Αδελφότητα των Τηνίων εν Αθήναις στις 18.9. 2013 στο Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού. Για το συγγραφέα και το βιβλίο μίλησαν η κ. Ευαγγελία Πα-

νωρίου, ο κ. Παντελής Απέργης και ο Κώστας Δανούσης, ενώ αποσπάσματα διάβασε η κ. Καλλιόπη Αναστασάκη.

Ο κ. Λιαρούτσος με το έργο του αναδεικνύει μια παραγμένη περίοδο της νεότερης ιστορίας του τόπου μας, που σημάδεψε γενιές. Ταυτόχρονα, όμως, μέσα από το έργο του, το πεζό και ποιητικό, προβάλλουν και εικόνες της Τήνου που προσφέρονται με εξαιρετικό τρόπο. Μια αναφορά δηλαδή στο ύφος και το ήθος της Τήνου που έφυγε.

ΤΑ ΠΑΝΩ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΔΙΗΜΕΡΟΥ

Μετά τα Κάτω Μέρη, η Αδελφότητα των Τηνίων εν Αθήναις πραγματοποίησε επιστημονικό διήμερο στα Πάνω Μέρη, το οποίο αποσκοπούσε στην ανάδειξη των ξεχωριστών χαρακτηριστικών του ενδιαφέροντος αυτού διαμερίσματος του νησιού μας. Η διοργάνωση τελούσε υπό την αιγίδα του Δήμου Τήνου και υποστηρίχθηκε αποφασιστικά από τους τοπικούς φορείς, τις Τοπικές δηλαδή Κοινότητες και τους Συλλόγους Στενής «Τσικνιάς» και «Άγιος Αντώνιος», το Σύλλογο Φιλοπροόδων Φαλατάδου, το Σύλλογο των απανταχού Φαλαταδιανών και το Σύλλογο του προσκυνηματος της Κακιάς Σκάλας Φαλατάδου.

Τελικά πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδρίες. Η πρώτη βραδιά έλαβε χώρα στο Φαλατάδο (20.8. 2013) και η δεύτερη στη Στενή (21.8. 2013).

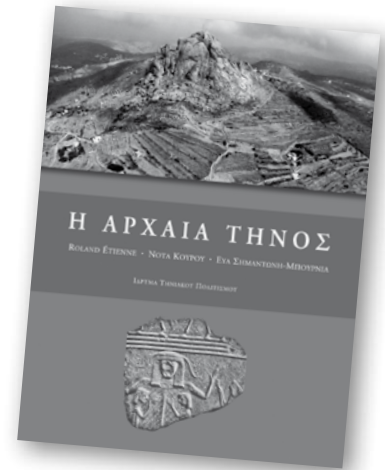
Στην πρώτη συνεδρίαση μίλησαν οι κ.κ. Μαρία Σικ, «Ο Άγιος Φραγκίσκος στο Πεντόστρατο. Μια καρδιά στα Πάνω Μέρη», Μάρκος Παλαμάρης, «Αναζητώντας τον Αίολο», Βασίλης Κολλάρος, «Ανάλυση των απογραφικών δεδομένων των χωριών Στενής και Φαλατάδου 1843 - 1940» και Φίλιππος Φόρτωμας, «Πολιτική έκφραση στα Πάνω Μέρη κατά το Μεσολέμο».

Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση μίλησαν οι κ.κ. Ούρσουλα Φωσκόλου, «Τσικνιάς και μύθος, αλήθεια και όνειρο», Τερέζα Χαρικιοπούλου, «Γυναίκες της Στενής στη Σμύρνη και την Πόλη», π. Μάρκος Φώσκολος, «Ο ναός της Φανερωμένης στον Τσικνιά», και οι Τάσος Βιδάλης και Γιώργος Βίδος, «Οι εθνικές εκλογές του 1844 στο Δήμο Σωσθενίου».

Τις συνεδριάσεις συντόνισε ο ερευνητής της ιστορίας της νεότερης Τήνου κ. Κώστας Δανούσης.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΤΗΝΟΣ

Την Κυριακή 18 Αυγούστου, στις 20:00 παρουσιάστηκε στο Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού ο πρώτος επιστημονικός συλλογικός τόμος για την ιστορία της Τήνου από τα Μυκηναϊκά χρόνια ως την Όψιμη Αρχαιότητα των αρχαιολόγων Roland Étienne, Νότας Κούρου, Εύας Σημαντώνη-Μπουρνιά, έκδοσης Ι.ΤΗ.Π. 2013. Πλήθος κόσμου παρακολούθησε την παρουσίαση του πρώτου επιστημονικού συλλογικού τόμου για την ιστορία της Τήνου από τα Μυκηναϊκά χρόνια ως την Όψιμη Αρχαιότητα των αρχαιολόγων Roland Étienne, Νότας Κούρου, Εύας Σημαντώνη-Μπουρνιά, έκδοσης Ι.ΤΗ.Π. 2013. Ο καθηγητής κλασικής αρχαιολογίας και ακαδημαϊκός κ. Μιχάλης Τιβέριος παρουσίασε τη δομή και τη θεματολογία του βιβλίου και στη συνέχεια οι τρεις ειδικοί αρχαιολόγοι ανέπτυξαν πτυχές του θέματος που ο καθένας αναλύει στο βιβλίο. Η κα Νότα Κούρου παρουσίασε το ανασκαφικό έργο στην περιοχή κάτω από το βράχο του Εξωμβούργου, η κα Μπουρνιά αναφέρθηκε στους Τηνιακούς προέλευσης πίθους, στην Τήνο και την Ελλάδα γενικότερα και ανέλυσε την αξία του. Ο κ. Étienne με τη γλαφυρότητα του ύφους

του παρουσίασε την ιστορία του ιερού του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης και της αρχαίας πόλης της Τήνου (Άστυ), στην περιοχή της σημερινής πρωτεύουσας του νησιού. Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος του Ι.ΤΗ.Π. αναλύοντας το σκεπτικό της έκδοσης και εκφράζοντας τις ευχαριστίες του Δ.Σ. του Ι.ΤΗ.Π. προς τους συγγραφείς και τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση. Έκανε δε ιδιαίτερη αναφορά στους πολλούς γαλλόφωνους που ήταν παρόντες στην αίθουσα. Το βιβλίο είναι γραμμένο στα Ελληνικά με γαλλική περίληψη ανά κεφάλαιο. Πωλείται στο Ι.ΤΗ.Π. και στα βιβλιοπωλεία της Τήνου, ενώ σε λίγες ημέρες θα διατίθεται και στην Αθήνα.

Παρουσίαση βιβλίου

ΧΡΩΜΑΤΑ κι ΑΡΩΜΑΤΑ ΤΗΝΟΥ

Πραγματοποιήθηκε στις 23 Αυγούστου, με ιδιαίτερη επιτυχία, η παρουσίαση της νέας εκδοτικής προσπάθειας των εκδόσεων Παλαμάρης Α.Ε. το αποτελεί προϊόν της συνεργασίας που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της κ. Κορωνίας Αρτέμης Μακρίδου και των εκδόσεων ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ, εκπροσωπούμενες από το διευθυντή κ. Μανόλη Παλαμάρη και την κόρη του κ. Φράνσου Παλαμάρη η οποία επιμελήθηκε τη δημιουργία αλλά και την παρουσίαση του νέου βιβλίου. Στην παρουσίαση του βιβλίου, συμμετείχαν: ο Διευθυντής του Λεοντείου Λυκείου Νέας Σμύρνης κ. Γιώργος Αλβέρτης, ο Υποψήφιος Διδάκτωρ Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Βασίλης Κολλάρος, ο Εφημέριος της Ενορίας Αγίου Νικολάου Καθολικών Τήνου, π. Μάρκος Φώσκολος, καθώς και ο Διδάκτωρ Εθνολόγος - Λαογράφος κ. Αλέκος Φλωράκης.

Ο κ. Αλβέρτης μας εισήγαγε στο θέμα των πανηγυριών μέσω των δικών του αναμνή-

σεων, ο κ. Κολλάρος εξέτασε την κοινωνιολογική πλευρά των τηνιακών πανηγυριών, ο π. Μάρκος Φώσκολος είδε τα πανηγύρια ως αναπόσπαστο τμήμα της τηνιακής κοινωνίας στην πάροδο των αιώνων, ενώ ο κ. Φλωράκης εκθείασε την έρευνα και τη δουλειά που είχαν ως αποτέλεσμα, τη γέννηση του νέου βιβλίου.

Τέλος δεν έλειψε η παρουσίαση της έκδοσης από τους ίδιους τους συγγραφείς, την κ. Κορωνία Αρτέμης Μακρίδου, καθώς και την κ. Φράνσου Παλαμάρη που με τη βοήθεια του πατέρα της πραγματοποίησε την απαραίτητη ιστορική έρευνα, επιμελήθηκε και συνέγραψε το νέο αυτό πόνημα και συντόνισε την εκδήλωση της παρουσίασης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με απόφαση του κ. Μανόλη Παλαμάρη, με την αγορά κάθε βιβλίου "Χρώματα κι Αρώματα της Τήνου - 800 + Εκκλησίες της Τήνου", θα παραχωρούνται 5 ευρώ για τη διατήρηση του ιστορικού κτιρίου της Μονής Ουρσουλιών στα Λουτρά της Τήνου.

Ενημέρωση από την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. Στα Κιόνια τοποθετούνται στην παραλία, συστήματα προσβασιμότητας από μωμ με αναπηρίες

Με απόφαση του Περιφερειάρχη Ν. Αιγαίου, κ. Γιάννη Μαχαιρίδη, πριν από δύο χρόνια είχε ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007- 2013, η πράξη: «Προμήθεια συστημάτων προσβασιμότητας από μωμ με αναπηρίες σε παραλίες των νησιών του Ν. Αιγαίου» με συνολικό προϋπολογισμό 371.200,00€.

Το έργο αφορά σε προμήθεια εξοπλισμού πρόσβασης και εξυπηρέτησης των αναγκών των από μωμ με κινητικά προβλήματα, σε 20 παραλίες των νησιών της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου μεταξύ των οποίων και η παραλία των Κιονίων της Τήνου.

Ο εξοπλισμός που επιδόθηκε από την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου στον Δήμο Τήνου για την παραλία των Κιονίων στις 28/08/2013 περιλαμβάνει:

1. Δύο αμφίβια αμαξίδια,
2. Διάδρομο για την κίνηση του αμαξιδίου και την πρόσβαση του λουομένου από το χώρο στάθμευσης έως τη θάλασσα, τις ομπρέλες και τα αποδυτήρια,
3. Ένα χώρο Αποδυτηρίων- Αποχωρητηρίων (Καμπίνα).

Η δράση καταδεικνύει, για άλλη μια φορά, το κοινωνικό πρόσωπο της Περιφέρειας και υπογραμμίζει την ίση αντιμετώπιση της Περιφερειακής Αρχής απέναντι στους συνανθρώπους μας με αναπηρίες.

2. Σεμινάρια για ανέργους, εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους

Η Περιφέρεια Ν. Αιγαίου μέσω της δομής ΚΕΚ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ που έχει συστήσει, διοργανώνει σεμινάριο με θέμα: «κοινωνική επιχειρηματικότητα - κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις - δημιουργία πράσινης επιχείρησης». Εισηγητής θα είναι ο κ. Πολιτόπουλος Δημήτριος.

Το σεμινάριο θα διεξαχθεί στις 11 & 12/9/2013 (ώρες 16:00-21:00) στο δημοτικό σχολείο Στενής υπό την επιμέλεια του δήμου Τήνου.

Περιεχόμενο σεμιναρίου:

- Τί είναι κοινωνική οικονομία
- Τί είναι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.)
- Τί διαφορές έχουν οι Κοιν.Σ.Επ. από άλλες επιχειρήσεις, που αποσκοπούν και οφέλη τους
- Νομοθεσία - πλαίσιο

- Τύποι - κατηγορίες Κοιν.Σ.Επ.
- Διαδικασία σύστασης Κοιν.Σ.Επ.
- Τομείς δραστηριοποίησης τους
- Ανάπτυξη επιχειρηματικής ιδέας
- Πράσινη επιχειρηματικότητα-ευκαιρίες και προκλήσεις σε περίοδο κρίσης
- Αξιοποίηση ανακυκλώσιμων προϊόντων από τα αστικά απορρίμματα με συμμετοχή των πολιτών -Ανακύκλωση τηγανελαιών -Παραγωγή βιοντίζελ
- Αγροτική κληρονομιά /Βιοποικιλότητα -Προστασία, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση
- Συνεταιριστική Παραγωγή ενέργειας με αξιοποίηση τοπικών ανανεώσιμων πόρων
- Κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών (τουρισμός, υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες).

Επίσης μέσα στον Οκτώβριο προγραμματίζονται 2 σεμινάρια για:

καλλιέργεια αρωματικών - φαρμακευτικών φυτών και καλλιέργεια ελιάς- αμπελιού και βιολογική γεωργία.

Για πληροφορίες και αιτήσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 2281083659 από 9:00-13:00

3. Καταπολέμηση κουνουπιών

Μέσα στον Ιούλιο έγιναν από εξειδικευμένη εταιρεία οι απολυμάνσεις για την καταπολέμηση των κουνουπιών σε υπαίθριους χώρους του νησιού μας όπου ενδιαφέρονται. Η καταπολέμηση θα συνεχιστεί και τον Σεπτέμβριο. Το έργο πραγματοποιήθηκε με δαπάνες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ενώ τους χώρους υπέδειξε ο Δήμος Τήνου.

4. Μουσική συνάντηση λαϊκών πνευστών Ν. Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διοργανώνει φέτος στην Πάρο και στην Αντίπαρο (27, 28 και 29 Σεπτεμβρίου) την «3η Μουσική Συνάντηση Λαϊκών Πνευστών Ν. Αιγαίου».

Η πρωτοβουλία αυτή συνενώνει και επεκτείνει έναν επιτυχημένο θεσμό που λειτουργεί και καθιερώθηκε επί μια 10ετία, με τη γενική ευθύνη και το σχεδιασμό της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης: την Παγκυκλαδική Μουσική Συνάντηση Λαϊκών Πνευστών, που διοργανώθηκε επί 8 συνεχής χρόνια (2002-2010) σε διάφορα νησιά των Κυκλάδων και που τα τελευταία 2 χρόνια, ως Μουσική Συνάντηση Λαϊκών Πνευστών Ν. Αιγαίου, αναδείχθηκε σε κορυφαίο πολιτιστικό γεγονός για την Περιφέρειά μας.

Στόχος των Μουσικών αυτών Συναντήσεων είναι να εντοπίσουν, να καταγράψουν και ν' αναδείξουν τους λαϊκούς οργανοπαίκτες που παίζουν τα παραδοσιακά πνευστά μουσικά όργανα (τσαμπούνα και σουραύλι).

5. Επίσκεψη Περιφερειάρχη στην Τήνο

Επίσκεψη στην Τήνο έκανε ο περιφερειάρχης Ν. Αιγαίου κ. Γιάννης Μαχαιρίδης, και συνεργάστηκε για διάφορα θέματα με τον εντεταλμένο περιφερειακό σύμβουλο κ. Μάνθο Βίλλα και με τους υπαλλήλους της περιφερειακής ενότητας Τήνου.

Στην Σύρο μετέβη επίσης στις 23/8 /13 ο κ. Μ. Βίλλας για να συμμετάσχει στην συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Αγροτικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας της οποίας είναι εκλεγμένο μέλος. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν γνωμοδοτήσεις της επιτροπής, επί μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων.

Τέλος ο κ. Μ. Βίλλας συμμετείχε στην ημερίδα για την «γαλάζια ανάπτυξη στον Ελληνικό θαλάσσιο χώρο» που διοργάνωσε στην Ρόδο στις 30 Αυγούστου η περιφέρεια Ν. Αιγαίου, με εισήγηση του Περιφερειάρχη κ. Γιάννη Μαχαιρίδη και κεντρικό ομιλητή την ελληνίδα επίτροπο Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας της Ε.Ε. κ. Μαρία Δαμανάκη. Στην ημερίδα παρόντες ήταν και ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Γιάννης Μανιάτης, ο ευρωβουλευτής Οικολόγων Πρασίνων κ. Νίκος Χρυσόγελος, ο Γ.Γ. Έρευνας και Τεχνολογίας Υπουργείου Παιδείας κ. Χρήστος Βασιλάκος κ.α.,

Θέμα της ημερίδας ήταν η διάθεση πόρων και χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έργα που σχετίζονται με την Γαλάζια (θαλάσσια) Οικονομία, στα πλαίσια της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της Ε.Ε. Βασικούς άξονες της Γαλάζιας Ανάπτυξης αποτελούν η Γαλάζια Ενέργεια, η Υδατοκαλλιέργεια, ο Θαλάσσιος Τουρισμός και ο Τουρισμός Κρουαζιέρας, οι θαλάσσιοι ορυκτοί πόροι και η θαλάσσια βιοτεχνολογία. Στόχος της ημερίδας ήταν η ενημέρωση των πολιτών, των κυβερνητικών φορέων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των ιδιωτικών φορέων της αγοράς για τον σχεδιασμό της επόμενης προγραμματικής περιόδου, καθώς και για την μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η Γαλάζια Ανάπτυξη στο Ν. Αιγαίο.

Προοδευτικός Σύλλογος Μαρλά-Μαμάδου Τήνου

Οπερικαλλής, πετρόκτιστος φάρος, «Δύσβατο» μετά το πέρας των εργασιών υποστύλωσης και συντήρησης δεσπόζει και πάλι «ανακαινισμένος» στο θαλάσσιο στενό μεταξύ Τήνου & Άνδρου. Βιγλάτορας στις πορείες των πλοίων, ένα φωτεινό σημείο ελπίδας, παράδειγμα προς μίμηση για τη δύναμη της θέλησης και της συνέργειας.

Ένα πανέμορφο αρχιτεκτονικό μνημείο περιεσώθηκε από την εγκατάλειψη και τη σίγουρη κατάρρευση. Το όνομα του είναι συνυφασμένο με τη δυσκολία πρόσβασης στην ομώνυμη νησίδα αλλά και τη δυσκολία για τους ναυτιλλόμενους να διαπλεύσουν το θαλάσσιο διάυλο Άνδρου – Τήνου λόγω των ισχυρών ανέμων και θαλάσσιων ρευμάτων που επικρατούν στη περιοχή.

Ο Σύλλογος μας, ο Προοδευτικός Σύλλογος Μαρλά-Μαμάδου Τήνου, μαζί με μια ομάδα ανθρώπων με ανησυχίες και ευαισθησίες στο πολιτισμό και την αρχιτεκτονική μας κληρονομιά, ανιδιοτελώς και αθόρυβα από τις 10.10.2012 ξεκινήσαμε τις υποστυλωτικές εργασίες στο φάρο Δύσβατο Τήνου που βρίσκεται στην ομώνυμη νησίδα. Ο φάρος αυτός όπως και οι περισσότεροι φάροι της πατρίδας είναι μνημεία της νεώτερης πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής μας ιστορίας. Έχουν εγκαταλειφτεί στη τύχη τους από τη στιγμή που η Φαρική Υπηρεσία του Π.Ν αποστέλεψε το έμπυχο δυναμικό τους και αντικατέστησε τη λειτουργία τους με σύγχρονα μέσα. Οι εργασίες αυτές ήταν μία πρωτοβουλία κυρίως του Συλλόγου μας αλλά ιδιωτών που χρηματοδοτήθηκε για αυτό το σκοπό από ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις των εφοπλιστών κ.κ Διαμαντίδη Διαμαντή, Ρήγου Ι. Ιακώβου, αλλά και φορέων του νησιού μας όπως το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελίστριας Τήνου, ο Δήμος Τήνου, η Αδελφότητα των Τηνίων εν Αθήναις. Ακόμα η Φαρική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού μας παρείχε έμπυχο δυναμικό και πλωτά μέσα για τη μεταφορά των υλικών αλλά και σημαντική τεχνογνωσία.

Η δύναμη της θέλησης σε συνδυασμό με τη ευγενή γενναιοδωρία των απόμων και των φορέων φέρνει απτά αποτελέσματα καταδεικνύοντας ότι μπορούμε να καταφέρουμε πράγματα που σε άλλες εποχές φαινόταν αδιανόητα. Εδώ πρέπει να εξάρουμε τη βοήθεια που μας παρείχαν με την εθελοντική επιστασία και επίβλεψη των εργασιών ο φίλος πολιτικός μηχανικός Κώστας Εισαγγελέας αλλά και ο ακούρατος Αντιδήμαρχος του Δήμου Τήνου, κ. Αντώνης Ξενοπούλος που μας παρέσχε υλικά και εφόδια για την εκτέλεση των έργων. Επιγραμματικά οι εργασίες συντήρησης και υποστύλωσης είναι:

- Α) Υποστύλωση - συντήρηση των κύριων κτηριακών εγκαταστάσεων.
- Β) Καθαρισμός εσωτερικού χώρου από σαθρά επιχρίσματα.
- Γ) Αποκατάσταση εξωτερικής τοιχοποιίας που είχε καταρρεύσει τμήμα τοίχου 3m x 2,50m στη Β.Α. πλευρά του κτηρίου, επικάλυψη με πορώδη τμήματα πέτρας (τεμάχια από πουρί) και επίχριση διάκενων με λάσπη ώστε να διατηρηθεί συμπαγές το ΒΑ περίγραμμα του κτηρίου.
- Δ) Καθαρισμός εξωτερικής στέγης (ταράτα) και εργασίες νέας τιμεντοκονίας με ειδικά ρητινούχα υλικά. Μόνωση εξωτερικής στέγης με κατάλληλα μονωτικά υλικά.
- Ε) Προμήθεια και τοποθέτηση κόντρα πλακέ θαλάσσης 20mm στα παράθυρα και στις πόρτες ώστε με αυτό τον τρόπο να προστατευτεί το εσωτερικό του Φάρου από την βροχή, υγρασία και ριπές θαλασσινού νερού.
- ΣΤ) Καθαρισμός και συντήρηση με ειδικό υλικό (Ferro seal) του σιδηρού οπλισμού της οροφής που είχε διαβρωθεί εσωτερικά,

επίχριση της οροφής με ειδική τιμεντοκονία ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω διάβρωση της στέγης ώστε να τη καταστήσουμε και πάλι ασφαλή.

Ζ) Ανακατασκευή εξωτερικής τοιχοποιίας φάρου σε όλα τα σημεία που έχρηζε παρέμβασης ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω κατάρρευση των υφιστάμενων δομικών υλικών.

Ο Σύλλογος μας εκτός από τις δημόσιες αναφορές του αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει ξεχωριστά τους: Τη Δ.Ε του Π.Ι.Ι.Ε. Τήνου, τον Δήμο Τήνου, την Αδελφότητα των Τηνίων, τους κ.κ. Διαμαντίδη Διαμαντή, Ρήγο Ιακώβο, για την υπέρμετρη ευαισθησία που επέδειξαν για το συγκεκριμένο θέμα και να τονίσει το πασιφανές, ότι χωρίς την οικονομική τους βοήθεια θα ήταν ανέφικτη και ατελέσφορη αυτή η προσπάθεια μας. Ακόμη τον Κώστα και Οδυσσέα Εισαγγελέα που ανιδιοτελώς φρόντισαν για το συντονισμό, επιστασία και επίβλεψη του όλου εγχειρήματος. Στη Φαρική Υπηρεσία του Π.Ν., στο πλοίαρχο του Ε.Ν κ. Αρτέμη Βαλάκα, στο Μηχανικό της Φ.Υ κ. Παναγιώτη Χιώτη, στο μέλος του Συλλόγου μας κ. Χρήστο Αλεξόπουλο, τις πιο θερμές μας ευχαριστίες για τις υπηρεσίες που προσέφεραν εθελοντικά. Τέλος θα ήταν παράλειψη εάν δεν ευχαριστήσουμε τα μέλη του Συλλόγου μας που παρά τις επικρατούσες δυσμενείς καιρικές συνθήκες και τη δυσκολία πρόσβασης, κατόρθωσαν να φέρουν σε πέρας τις εργασίες συντήρησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας και εμείς προσωπικά είμαστε σε όλους σας ευγνώμονες.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Εγκαινιάστηκε παρουσία πλήθους κόσμου, το Σάββατο 10/8, μια σημαντική έκθεση που διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου «ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΙΑΣ». Η έκθεση γλυπτικής, ζωγραφικής και ζωγραφικής στο βυθό, του Γιάννη Μανιατάκου, ενός σημαντικού, πρωτοπόρου και αθόρυβου ταυτόχρονα καλλιτέχνη, που εδώ και δεκαετίες ζει και δημιουργεί, ο ίδιος και η οικογένειά του, στην Τήνο. Η προβολή βίντεο με τον τρόπο που ο καλλιτέχνης ζωγραφίζει στο βυθό, καθήλωσε το κοινό.

Η έκθεση αυτή έχει διπλή χρησιμότητα. Προσφέρει στο φιλότεχνο κοινό την παρουσία καλλιτεχνικών δημιουργιών πρώτου μεγέθους και ταυτόχρονα αναδεικνύει έναν άνθρωπο, που είναι ο συνδυασμός του μεγάλου καλλιτέχνη και του απλού και αθόρυβου ανθρώπου.

Ο Δήμαρχος Τήνου απηύθυνε εγκάρδια συγχαρητήρια επιστολή προς τον καλλιτέχνη αλλά και εξέφρασε προσωπικά τον θαυμασμό του και την ελπίδα όσο το δυνατόν πιο πολλοί να επισκεφτούν αυτή την έκθεση – αποτύπωση της πορείας ζωής ενός ιδιαίτερου και σίγουρα μεγάλου δάσκαλου της γλυπτικής και της ζωγραφικής.

Παραθέτουμε το χαιρετισμό του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου Γ. Σαλταμανίκα, που εκπροσώπησε το Δήμο, λόγω ανυπέμβλητων υποχρεώσεων του Δημάρχου:

«Εκπροσωπώ το Δήμο της Τήνου, στην όμορφη αυτή βραδιά, στα εγκαίνια της έκθεσης γλυπτικής και ζωγραφικής του συμπατριώτη και συγχωριανού μας Γιάννη Μανιατάκου. Ο Δήμαρχος έχει άλλη προγραμματισμένη υποχρέωση και δικαιολογημένα απουσιάζει. Εκφράζω τη χαρά μου για το συγκεκριμένο καλλιτεχνικό γεγονός και εύχομαι καλή επιτυχία στην έκθεση που εγκαινιάζεται απόψε.

Στα πλαίσια της προηγούμενης έκθεσης, του έργου του αδικοχαμένου Λευτέρη Βαλάκα, αναφέρθηκα στην επιτυχία του Δήμου, ως προς τη διατήρηση του Πνευματικού Κέντρου «ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΙΑΣ», στον Πύργο. Μόλις άλλο ένα Νομικό Πρόσωπο, το πέτυχε σε όλο το Αιγαίο. Τον επιβαλλόμενο σεβασμό της πολιτείας, το Κέντρο «ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΙΑΣ», δεν τον κερδίζει μόνο με τις δάφνες του παρελθόντος αλλά και τη δικαιολογεί με τις πε-

τυχημένες αλλά και εύστοχες εκδηλώσεις του.

Η έκθεση Γλυπτικής, Ζωγραφικής και Ζωγραφικής στο Βυθό, του Γιάννη Μανιατάκου στον Πύργο, είναι συγχρόνως η απόδοση μιας οφειλόμενης τιμής στο πρόσωπο του καλλιτέχνη. Εγώ βεβαίως δεν μπορώ ούτε να κρίνω ούτε να μιλήσω για το καλλιτεχνικό του έργο και οι καθ ύλην αρμόδιοι θα το κάνουν και απόψε και σίγουρα στη συνέχεια.

Μπορώ όμως να πω δυο λέξεις για τον άνθρωπο Γιάννη Μανιατάκο. Έναν άνθρωπο που δίδαξε τέχνη στους μαθητές του επί δεκαετίες και δίδαξε απλότητα σε όλους μας. Έναν άνθρωπο που κράτησε για χρόνια το τιμόνι της αγαπημένης μας Σχολής Καλών Τεχνών. Η δική μου γενιά μεγάλωσε με τον Γιάννη Μανιατάκο συνδεδεμένο αναπόσπαστα με τη Σχολή μας και με την τοπική μας κοινωνία. Αυστηρός με τα του οίκου του και εννών με το σχολείο που διηύθυνε –ένα σχολείο ιδιαίτερο και πάντως μοναδικό σε Ελλάδα, ίσως και σε Ευρώπη και ταυτόχρονα απλός και καταδεκτικός με όλους μας. Με μερικές εκατοντάδες παιδιά να στρατεύονται επαγγελματικά μέσα από τα χέρια του και των συναδέλφων του και ταυτόχρονα ένα με όλο τον κόσμο. Η εικόνα του δάσκαλου, να γυρνά ξυπόλυτος από υποβρύχια ζωγραφική και να ξεπλένει τους πίνακές του στη βρύση του Πανόρμου, μπροστά από το μαγαζί του Πέτρου Περαντάκου, είναι ανεξίτηλη στο μυαλό μου. Ο ήχος της μηχανής του πρώτου καϊκιού, είναι γνώριμος και λες και τον ακούω ακόμη και σήμερα στα αυτιά μου. Και πάντα κοντά η αγαπητή κυρία Γιάννα και τα παιδιά τους, να μεγαλώνουν απολαμβάνοντας τους χυμούς της ζωής στην Τήνο.

Ας είναι λοιπόν η αποψινή τελετή και η έκθεσή του μια καλή ευκαιρία για να

τον ευχαριστήσω και ατομικά και με την ιδιότητα που μιλώ, για ό,τι πρόσφερε στο χωριό μας, στο νησί μας, στα παιδιά που μάθανε κοντά του, στη Σχολή μας, σε όλους μας.

Να 'σαι πάντα καλά δάσκαλε Γιάννη Μανιατάκο και να χαιρέσαι την όμορφη οικογένειά σου».

Και την επιστολή του Δημάρχου, προς τον καλλιτέχνη:

«Κο Γιάννη Μανιατάκο,
γλύπτη - ζωγράφο
Δάσκαλε,

Σου εκφράζω τη μεγάλη χαρά και τον ειλικρινή θαυμασμό μου για την έκθεση της καλλιτεχνικής σου δημιουργίας, μιας ολόκληρης ζωής, στους τομείς της γλυπτικής, της ζωγραφικής και της ζωγραφικής στο βυθό. Δεν μπορούσα να είμαι ο ίδιος παρών το Σάββατο, όμως απόλαυσα τα έργα σου την Κυριακή.

Καμιά φορά βλέπουμε κάποιον, τον εκτιμούμε για τη δουλειά του, για την οικογένειά του και για τις εμφανείς αρετές του. Δεν μπορούμε όμως να φανταστούμε το θησαυρό που κρύβει μέσα του.

Σε σεβόμουνά πάντα σαν δάσκαλο, σαν Διευθυντή της Σχολής Καλών Τεχνών του Πύργου, σαν άνθρωπο που δίδαξε πάνω από 300 παιδιά και όλα βρήκαν δουλειά στη ζωή τους, σαν οικογενειάρχη, σαν συμπατριώτη. Όμως δεν μπορούσα να φανταστώ αυτό που είδα στον Πύργο! Και γι αυτή μου την ευχάριστη έκπληξη έχει παίξει το ρόλο του ο χαρακτήρας σου, η απλότητά σου, η ενσυνείδητη παραμονή σου σε μια ζωή ήρεμη, ήσυχη και απέριτη, μακριά από τα φώτα, πλην του ήλιου...

Θέλω να πώ ότι ακόμη και το έντυπο της έκθεσης με άγγιξε με την ειλικρίνεια, την ανθρωπιά του και τον κοφτό του λόγο. Όπως και η πορεία σου στο χάρτη της Ελλάδας, των ταξιδιών με το καϊκι σου, σε Αιγαίο και Ιόνιο, για τη ζωγραφική στο βυθό.

Η Τήνος που σε αγάλιασε, δάσκαλε, χρόνια τώρα και έγινε η δεύτερη πατρίδα σου, σου εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της για όσα καλά και σημαντικά της πρόσφερες και της προσφέρεις. Και να 'σαι πάντα καλά, να συνεχίσεις την καλλιτεχνική σου δημιουργία, απολαμβάνοντας παράλληλα την πρόοδο των παιδιών σου και των δικών τους παιδιών.

Παναγιώτης Κροντηράς
Δήμαρχος Τήνου